

နှုတ်သံချိုပျား မေတ္တာခကား

အရှင်ကောလာသ
ဇန်နဝါရီ ၆၊ ၂၀၁၆။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား၊ ရိုသေစွာ ဦးတင် လျှောက်ထားပါ၏ ဘုရား။ ခရီးဝေး ထွက်ခန်း သားသမီးတို့က မိဘကို ကန်တော့ရင်သော် လည်းကောင်း၊ ဝါထွက်ဝါကျွတ် တပည့် သားသမီးများက လာရောက် ကန်တော့ရင် သော်လည်းကောင်း နှုတ်ဖြင့် ကြည်ညို လေးစားဖွယ် ဆုပေးနည်းလေးကို ချီးမြှင့်ပေးတော်မူပါ ဘုရား။
ရိုသေ ကြည်ညို ကန်တော့လျက် ..
ရဲမင်းချို

ဆုပေးခြင်း

ဆုပေးခြင်း ဆိုတာ ဒီနေရာမှာ မိမိအား ကန်တော့လာသူတွေ အပေါ် မေတ္တာရှေ့ရှုတဲ့ နှုတ်မြွက်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ် ယူမယ်။ မေတ္တာ ရှေ့ရှုခြင်း ဆိုတဲ့အတိုင်း နားဝင်ပီယံ (နားဝင်ချိုသာခြင်း) ဖြစ်ဖို့ရယ်၊ ခံယူသူ (နာခံသူ) နားလည်ဖို့ရယ် အဓိကကျတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ဒါပေမယ့် 'ကြည်ညို လေးစားဖွယ်' လို့ ဆိုထား ပြန်တဲ့အတွက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတွေရဲ့ အောက်ပါ ဆုပေး ပါဠိဂါထာလေးကိုပဲ ပေးပါရစေ။ ရအောင် ကျက်ထား ပြီး အဲဒီရဲ့ မြန်မာပြန် သံပေါက်ကလေးနဲ့ဆို မိမိရဲ့ သံနေသံထား မှန်နိုင်သမျှ မိမိရဲ့ မေတ္တာ စကားလုံးတွေ ရွှေဆည်းလည်းသံကဲ့သို့ သာယာ ငြိမ့်ညောင်းနေပါလိမ့်မယ်။ ကဲ စမ်းကြည့်ပါ ..

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆုပေး

ကုဏ္ဍိတံ ပတ္တိတံ တုယံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပံ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။

မြန်မာပြန်

ဆန္ဒဆုမွန် အတန်တန် အမြန် ပြည့်ပါစေ။
ရည်မှန်းမိဋ္ဌာန် စိတ်အကြံ မကျန် အောင်ပါစေ။
လပြည့်ဝန်းလို ရွန်းရွန်းစို့ လိုရာခရီး ပေါက်ပါစေ။

ခဏနေအုံး

အသံထွက် မမှန်နိုင်သေးဘူး။ အသံထွက် မမှန်ရင် ဆည်းလည်းသံနဲ့ မတူဘဲ မင်းကွဲသံလို ဖြစ်နေမယ်။ အသံ ထွက်ပုံကို အရင် ဖတ်ကြည့် .. သံရှည် (အသံကို ဆွဲပြီး ရွတ်နိုင်တာ) ၅-လုံး ရှိတယ်။ သဝေထိုး (အ ကေ စသည်)၊ ရေးချ (အာ၊ ကာ၊ ပါ စသည်)၊ သဝေထိုး ရေးချ (ဩ၊ သော၊ ပေါ စသည်)၊ နှစ်ချောင်းငင် (ဦ၊ ကူ စသည်)၊ လုံးကြီးတင်ဆံခတ် (ဤ၊ ကီ စ သည်)။ ဒါကို မှတ်မိအောင် လုပ်ထား။ အထက်ပါ ပါဠိဂါထာမှာ အသံကို ဆွဲနိုင်တာ ဘယ်နှစ်လုံး ပါသလဲ။ စစ်ကြည့်ရင် .. မေ၊ ဗျေ၊ ပျ၊ နွေ၊ သော လို့ တွေ့မယ်။ သံရှည် ဆွဲပြီး ဆိုတဲ့အခါ မိမိရဲ့ လေ့နဲ့ ညီမျှရုံ လုပ်နိုင်ရင် အသံမကောင်းပေမယ့် နားထောင်သူတို့ နားဝင်ချိပါတယ်။

အထူးသတိက .. ကိုယ့်ပါးစပ်က ထွက်လာတဲ့ စကားလုံး တစ်လုံးချင်းစီကို အာရုံ မလွတ်စေဘဲ ဖြည်း ဖြည်းချင်း ဆိုပါ။ ငယ်ငယ်က စာကျက်သလို ‘ဝါးလုံး ချီးသုတ်’ (ခပ်ရိုင်းရိုင်း ပြောမှ မှတ်မိတယ်) မဖြစ်ပါ စေနဲ့။ အမေရော အဖေပါ မေတ္တာ သံပေါ်အောင် ဆုပေးနိုင်ရင် အဲဒီ မေတ္တာ စကားလုံးတွေဟာ သားသမီး တွေအဖို့ တစ်သက်လုံး ခွန်အားတွေ ဖြစ်နေမှာ။

အသံထွက်ပုံ

လုံးဆင့်မှာ အပေါ်စာလုံးတွေက အသတ် တာဝန်ယူတာကို နားလည်ပြီးသားလို့ ယူဆမယ်။ က္ကစ္ဆိတံ (က္ကစ် ဆိတံ = အိတ်ဆိ တံ)၊ ပတ္တိတံ (ပတ်ထိတံ)၊ ခိပ္ပမေဝ (ခိပ်ပ-မေဝ)၊ သမိဇ္ဈတု (သမိဇ်ဈတု = သမိတ်ဈတု)၊ သဗ္ဗေ (သဗ်ဗေ = သပ်ဗေ)၊ သင်္ကပ္ပီ (သင်ကပ်ပါ)၊ စန္ဒော (စန်ဒေါ)၊ ပန္နရသော (ပန်န-ရ-သော)။ ပါဠိမှာ ရ- အက္ခရာကို အင်္ဂလိပ် R သံ ရွတ်ပြီး ယ-အက္ခရာကို Y သံ ရွတ်ရတာကိုတော့ အသေ မှတ်ထားရမယ်။ ဒါကြောင့် ပန်-န-ရ- (pan.na.ra.)၊ ယထာ (ya-tha)လို့ ပီပီသသ ရွတ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပါ။

‘နောက်မှာ နှစ်လုံးတွဲ ရှိရင် ရှေ့စာလုံးကို လေးလေး ရွတ်ရမည်’ဆိုတဲ့ သဒ္ဒါစည်းကမ်း အရ တုယံ-ကို တုံယံ (တုံရှန်)လို့ အသံထွက်ရတယ်လို့ မြန်မာ ပါဠိကျမ်းသူတို့ မိန့်ကြပါတယ်။ ဂိမေ (ဂိမ်မေ)၊ ဟိတာ (ဟိတ်တာ) စသည်။ ပတ္တာ (ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် အသံထွက်ကြည့်)။

ပူရေန္တု (ပူရင်တု)။ သဝေထိုး နသတ်ကို တွေ့ရင် သသတ်သံလို ရွတ်ရတယ်။ ‘သဝေထိုး နသတ် တွေ တုံလတ် ဖတ်လော့ သသတ်သံ’။ သတိထားရမှာက ပူယင်တု သို့မဟုတ် ပုယန်တု လို့ မလုပ်မိစေနဲ့။ လျှာကို လိပ်ပြီး ပူ R င် တု လို့ ပီ အောင်ဆို။ သေးသေးတင်သံနဲ့ သဝေထိုး နသတ်တွေကို သံရှည်ဆွဲပြီး (ပူ .. ရင် .. တု)လို့ ရွတ်နိုင်တယ်။ ဒါဆို အဲဒီ ဆုပေးဂါထာအတွက် အသံထွက် လုံလောက်ပါပြီ။ ▢